

داریوش شایگان

بتهای ذهنی و خاطره ازلی

www.farzanpublishers.com
E-mail: info@farzanpublishers.com

1382-021-1000

فهرست

- پیشگفتار ۱
- معارضه‌جویی معاصر و هویت فرهنگی ۳
- بتهای ذهنی و خاطره‌ازلی ۲۷
- تفکر هندی و علم غربی ۵۱
- تصویر یک جهان یا بحثی درباره هنر ایران ۶۷
- فضای مثالی در هنر سنتی ایران ۷۱
- تماس با غرب ۷۷
- دوران فترت ۷۹
- آیامی توان با غرب هم‌زمانی برقرار کرد؟ ۸۵
- فصل اول: بینش اساطیری** ۸۹
۱. چرا بینش؟ ۸۹
۲. «میت» بن بخشیدن است ۹۳
۳. نقطه مرکزی هستی ۱۰۱
۴. تجلی‌نومن ۱۰۳
۵. هماهنگی اضداد ۱۰۸
۶. تجلی هنر در نومن ۱۰۹
۷. برخورد با نومن ۱۱۱
۸. مظهر تمامیت و ناخودآگاه من ۱۱۵

۱۸۴	۶. یانترا
۱۸۴	۷. جمع اضداد
۱۸۵	۸. البرز، کوه اساطیری
۱۸۶	۹. خورنه
۱۸۷	۱۰. ناکجاآباد
۱۸۷	۱۱. کوه قاف
۱۸۷	۱۲. کوه مرو
۱۸۸	۱۳. اوتارا کورو، بهشت کاملان
۱۸۸	۱۴. میت و آرکتیپ
۱۹۳	۱۵. صورت ازلی فرهنگ ایرانی
۱۹۵	۱۶. بُعد ازلی فاجعه کربلا
۱۹۶	۱۷. مفهوم آرکتیپ و میت در مکتب روان‌شناسی اعماق
۱۹۸	۱۸. آرکتیپ
۲۰۱	۱۹. شکل ابتدایی آرکتیپ
۲۰۱	۲۰. بزرگ مادری
۲۰۲	۲۱. نبرد با اژدها
۲۰۲	۲۲. دوره بختگی
۲۰۳	۲۳. ناخودآگاهی جمعی
۲۰۴	۲۴. مانا، خدا، ناخودآگاه
۲۰۴	۲۵. ندای میتوس
۲۰۷	۲۶. میت، لوگوس و خاطره‌ازلی
۲۱۳	۲۷. خاطره‌ازلی یا منه‌موزینه
۲۱۵	۲۸. بیضه زرین
۲۱۹	۲۹. احیای خاطره‌ازلی
۲۲۰	۳۰. میت و کلام آفریننده

۱۱۹	فصل دوم: مبانی اساسی بینش اساطیری
۱۱۹	۱. نظام خاص اساطیری
۱۲۱	۲. بُعد اتصال
۱۲۳	۳. علّیت در بینش اساطیری
۱۲۶	۴. تقارن معنی‌دار
۱۲۹	۵. همدمی سحرآمیز
۱۳۱	فصل سوم: مفهوم زمان در بینش اساطیری
۱۳۱	۱. زمان اساطیری
۱۳۴	۲. شکاف زمان
۱۳۴	۳. زمان در ادیان جهان
۱۳۵	۴. زمان در ایران قدیم
۱۴۱	۵. زمان در هند
۱۴۴	۶. افسانه رژه مورچه‌ها
۱۴۸	۷. مایای ویشنو
۱۵۲	۸. زمان در یونان
۱۵۹	۹. زمان در چین
۱۶۲	۱۰. زمان تاریخی در مسیحیت
۱۷۱	فصل چهارم: مفهوم مکان در بینش اساطیری
۱۷۱	۱. مفهوم مکان در چین
۱۷۵	۲. انطباق اعضای انسان و اجزای جهان
۱۷۶	۳. قوه متخیله و فضای اساطیری
۱۸۱	۴. علم تأویل
۱۸۳	۵. ماندالا و جغرافیای اساطیری

۲۲۱ ظهور کلام در هند	۳۱
۲۲۲ أم، کلام مقدس	۳۲
۲۲۴ چهار درجه ظهور صوت	۳۳
۲۲۶ کوندالینی و اشراق کلامی	۳۴
۲۲۸ هفت مرحله بیداری	۳۵
۲۲۹ عالم صغیر	۳۶
۲۲۹ علم بی واسطه حضوری و اشراقی	۳۷
۲۳۰ جنبه کیمیایی کلام در عرفان اسلامی	۳۸
۲۳۰ هفت لطیفه وجود	۳۹
۲۳۱ انسان کامل	۴۰

پیشگفتار

این کتاب شامل مقالات و خطابه‌هایی است که در این چند سال گذشته تحریر و ایراد شده است. بی‌گمان برخی از مطالب اینجا و آنجا تکرار می‌شوند ولی این تکرار هربار در متنی دیگر می‌آید و در نظرگاهی دیگر جلوه می‌کند. علی‌رغم تنوع مضامین، وحدتی ضمنی مطالب را به هم می‌تند و آن نیز مربوط به اشتغال فکری نگارنده است که کوشیده به سؤالهای اساسی‌ای که از وضع فعلی برخوردار تمدنها برمی‌خیزد به نحوی از انجا پاسخ دهد: آیا سیطره بی‌چون و چرای تفکر تکنیکی غرب، ارتباط میان تمدنهای بزرگ را میسر می‌سازد؟ چرا شکاف میان دیانت و فلسفه، و روح و جسم که دوگانگی مضمحل در ساخت بنیادی تفکر غربی است معادلی در تمدنهای بزرگ آسیایی نمی‌یابد؟ چرا علم جدید به معنی غربی کلمه هرگز در این تمدنها پدید نیامد؟ مقولات بینش اساطیری که عنصر غالب تفکر آسیایی بوده است چه اختلافاتی با تفکر فلسفی غرب دارد؟

نگارنده به خوبی به این امر واقف است که در این کتاب پاسخها محدود است و تحلیل مسائل ناقص. تحقیقات مربوط به این امور که یقیناً مهم‌ترین وظیفه تفکر در کشور ماست، هنوز شروع نشده است. ایران جزئی از تمدنهای بزرگ آسیایی است. دیدی که ایرانیان از مبدأ، طبیعت و انسان داشته‌اند، نزدیک‌تر به بینش سایر تمدنهای آسیایی است تا به دید آخرین مراحل تحولی تفکر غربی. از این رو در هر گفتگویی با غرب، سایر تمدنهای آسیایی نیز کم و بیش هم‌صدا هستند و علی‌رغم اختلافات فاحشی که از لحاظ دینی، مرام سیاسی، توسعه صنعتی و پیشرفت اقتصادی میان این